2015

ANALIZA WYNIKÓW EGZAMINU MATURALNEGO Z JĘZYKA WŁOSKIEGO.

OKRĘGOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA
W WARSZAWIE

Opracowanie
Anna Opolska-Waszkiewicz (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Hanna Florczak (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)

Opieka merytoryczna
Ludmiła Stopińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Beata Trzcińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Opracowanie techniczne
Bartosz Kowalewski (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca
Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Wydziały Badań i Analiz okręgowych komisji egzaminacyjnych

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
Plac Europejski 3, 00-844 Warszawa
tel. 022 457 03 35, fax 022 457 35 45
e-mail: info@oke.waw.pl
www.oke.waw.pl

Język włoski – formuła od roku 2015

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka włoskiego na poziomie podstawowym składał się z 40 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz, zadań na dobieranie) oraz jednego zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (15 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (15 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (10 zadań zamkniętych) i tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte). Zadania na rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania na rozumienie tekstów pisanych i zadania na znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte oraz 10 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

Tabela 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	**ogółem**	**133**
	ze szkół na wsi	1
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	7
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	19
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	106
	ze szkół publicznych	112
	ze szkół niepublicznych	21
	kobiety	96
	mężczyźni	37
	bez dysleksji rozwojowej	126
	z dysleksją rozwojową	7

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

3. Przebieg egzaminu

Tabela 2. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu			21 maja 2015 r.
Czas trwania egzaminu			120 minut
Liczba szkół			23
Liczba zespołów egzaminatorów*			1
Liczba egzaminatorów*			10
Liczba obserwatorów[1] (§ 143) **			0
Liczba unieważnień[1]	w przypadku:		
	§ 99 ust. 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
		wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
		zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	0
	§ 99 ust. 2	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	§ 146 ust. 3	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
Liczba wglądów[1] (§ 107)**			0
Liczba prac, w których nie podjęto rozwiązania zadań			0

* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.
** Dane dotyczą „nowej formuły" i „starej formuły" łącznie.

[1] Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562, ze zm.)

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

Wykres 1. Rozkład wyników zdających

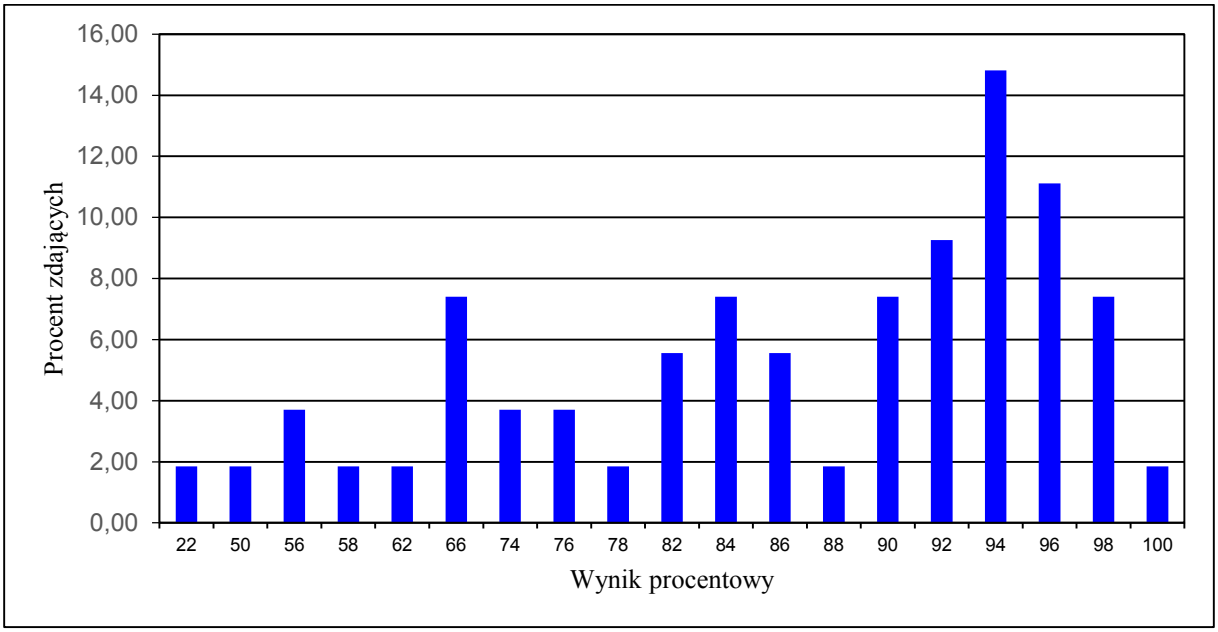

Tabela 3. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	133	22	100	90	94	84	15	98
w tym:								
bez dysleksji rozwojowej	126	22	100	90	94	84	16	98
z dysleksją rozwojową	7	-	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne są podawane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.
** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom wykonania zadań

Tabela 4. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Numer zadania	Wymagania szczegółowe / Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	96
	1.2.		78
	1.3.		52
	1.4.		89
	1.5.		85
	2.1.	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	98
	2.2.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	83
	2.3.	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	91
	2.4.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	85
	3.1.	2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	96
	3.2.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	72
	3.3.	2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	83
	3.4.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	80
	3.5.		83
	3.6.		78
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	4.1.	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	91
	4.2.		83
	4.3.		93
	4.4.		81
	5.1.	3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	96
	5.2.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	94
	5.3.	3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	81
	6.1.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	96
	6.2.		69
	6.3.		83
	6.4.		78
	6.5.	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	96
	7.1.	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	83
	7.2.		80
	7.3.		69
I. Znajomość środków językowych	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	91
	8.2.		48
	8.3.		83
	8.4.		85
	8.5.		74
	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	87
	9.2.		96
	9.3		78
	9.4.		74
	9.5.		76

I. Znajomość środków językowych **III. Tworzenie wypowiedzi** **IV. Reagowanie na wypowiedzi** tj. Wypowiedź pisemna	10.	5.1) Zdający opisuje ludzi […] i czynności. 5.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości […]. 5.4) Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości. 5.7) Zdający przedstawia zalety […] różnych rozwiązań. 5.8) Zdający opisuje intencje […]. 7.2) Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia. 7.4) Zdający proponuje […].	treść	88
			spójność i logika wypowiedzi	94
		1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	zakres środków językowych	85
			poprawność środków językowych	77

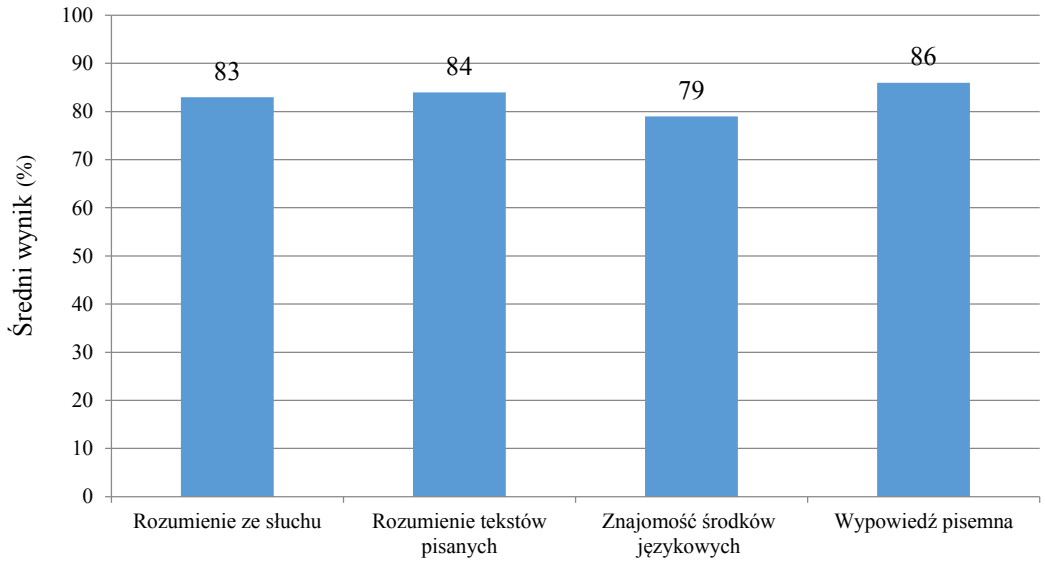

Wykres 2. Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności.

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka włoskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 29 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 9 zadań otwartych, w tym 8 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (12 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (13 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (4 zadania zamknięte i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania na rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania na rozumienie tekstów pisanych oraz zadania na znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Znajomość środków językowych była sprawdzana na krótkich tekstach lub za pomocą niepowiązanych ze sobą zdań. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

Tabela 5. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	**ogółem**	**79**
	ze szkół na wsi	1
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	5
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	10
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	63
	ze szkół publicznych	66
	ze szkół niepublicznych	13
	kobiety	56
	mężczyźni	23

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

3. Przebieg egzaminu

Tabela 6. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu			21 maja 2015 r.
Czas trwania egzaminu			150 minut
Liczba szkół			32
Liczba zespołów egzaminatorów*			1
Liczba egzaminatorów*			10
Liczba obserwatorów[2] (§ 143)**			0
Liczba unieważnień[2]	w przypadku:		
	§ 99 ust. 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
		wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
		zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	0
	§ 99 ust. 2	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	§ 146 ust. 3	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
Liczba wglądów[2] (§ 107)**			1
Liczba prac, w których nie podjęto rozwiązania zadań			0

* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.
** Dane dotyczą „nowej formuły" i „starej formuły" łącznie.

[2] Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562, ze zm.)

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

Wykres 3. Rozkład wyników zdających

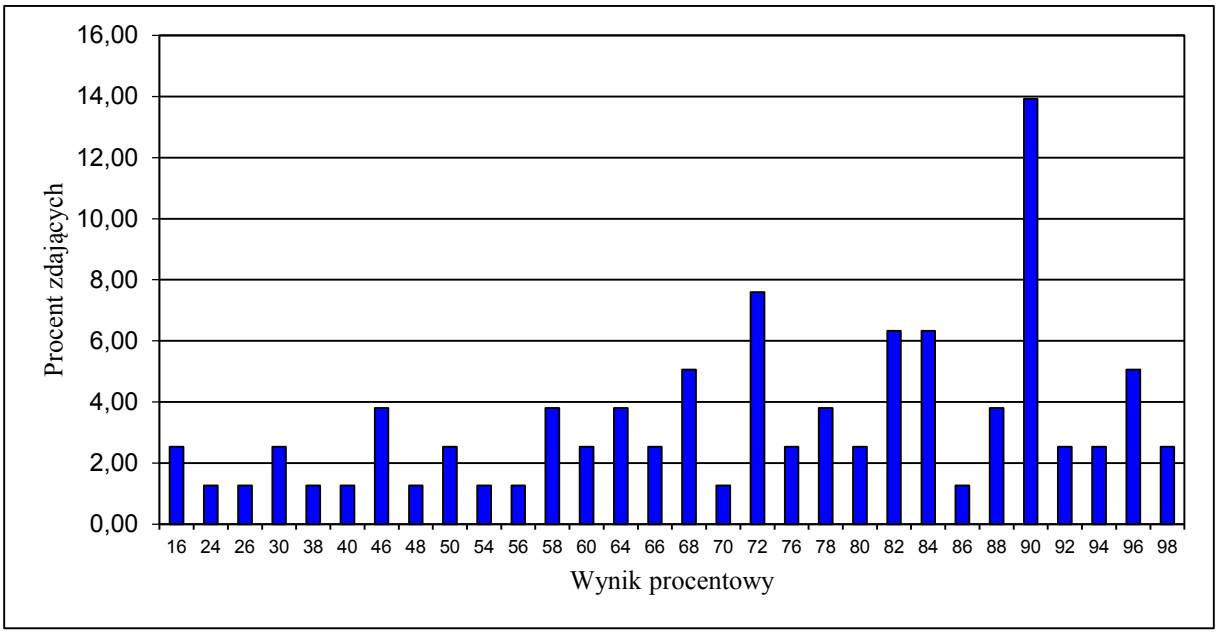

Tabela 7. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	79	16	98	78	90	74	21

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Poziom wykonania zadań

Tabela 8. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Numer zadania	Wymagania szczegółowe / Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	78
	1.2.	2.4) Zdający określa intencję nadawcy/autora tekstu.	91
	1.3.	2.1 R) Zdający oddziela fakty od opinii.	71
	2.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	80
	2.2.		85
	2.3.		84
	2.4.		97
	3.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	78
	3.2.		59
	3.3.		68
	3.4.		73
	3.5.		73
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	4.1.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	73
	4.2.		86
	4.3.		84
	4.4.		81
	5.1.	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	94
	5.2.		87
	5.3.		92
	5.4.		92
	6.1.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	56
	6.2.		91
	6.3.	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	70
	6.4.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	76
	6.5.	3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	68
I. Znajomość środków językowych	7.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	71
	7.2.		73
	7.3.		68
	7.4.		84
	8.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	77
	8.2.		57
	8.3.		14
	8.4.		65
	9.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	51
	9.2.		24
	9.3.		29
	9.4.		42

I. Znajomość środków językowych **III. Tworzenie wypowiedzi** **IV. Reagowanie na wypowiedzi** tj. Wypowiedź pisemna	10.	5.2 R) Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu. 5.2) Zdający opisuje wydarzenia życia codziennego i komentuje je. 5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia. 5.9) Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych. 5.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze 5.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.	zgodność z poleceniem	81
			spójność i logika wypowiedzi	87
		1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	zakres środków językowych	61
			poprawność środków językowych	63

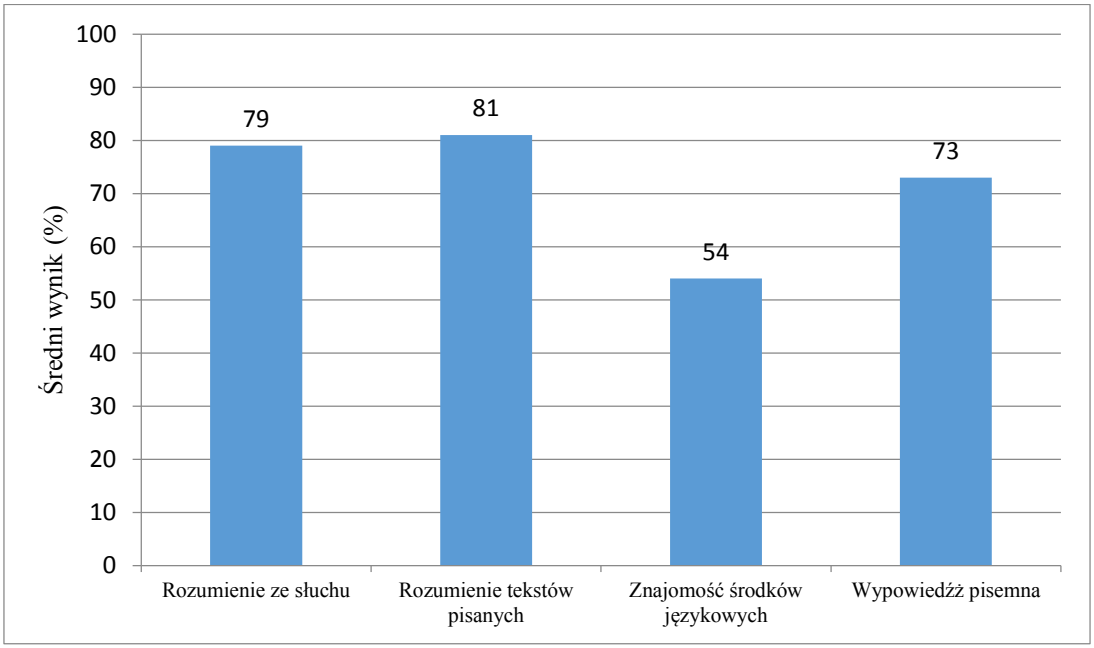

Wykres 4. Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności.

Komentarz

Poziom podstawowy

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego z języka włoskiego na poziomie podstawowym, za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym uzyskali średnio 83% punktów. Najwyższe wyniki zdający osiągnęli za zadania sprawdzające umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej (średni wynik 86%). Dobrze poradzili sobie także z rozumieniem tekstów pisanych (średni wynik 84%), umiejętnością rozumienia ze słuchu (średni wynik 83%) oraz znajomością środków językowych (średni wynik 79%).

W zakresie rozumienia ze słuchu (zadania 1.–3.) zdający dobrze radzili sobie z zadaniami, które sprawdzały ogólne rozumienie tekstu, np. umiejętność określania głównej myśli (zadanie 2.1. - 98% poprawnych odpowiedzi) lub określania kontekstu (zadanie 3.1. - 96% poprawnych odpowiedzi). Więcej problemów sprawiły im natomiast zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji, choć łatwość poszczególnych jednostek okazała się dość zróżnicowana (poziom wykonania zadań w tym obszarze wynosił od 52% dla zadania 1.3. do 96% dla zadania 1.1.). Przyjrzyjmy się zadaniu, które sprawiło zdającym najwięcej trudności.

Zadanie

1.3.	A Veronica piace acquistare vestiti.	**V**	**F**

Transkrypcja
Per me la soddisfazione più grande è provare abiti sempre nuovi e sentirmi al centro dell'attenzione. Anche se devo dire che odio girare per i centri commerciali per scegliere e comprare abiti.

Wskazanie poprawnej odpowiedzi wymagało od zdających zrozumienia słów *odiare* oraz *acquistare* i powiązania tego ostatniego z czasownikiem *comprare*. Osoby, które wskazały błędną odpowiedź być może zasugerowały się tą częścią wypowiedzi, w której Veronica mówi o tym, że przymierzanie nowych ubrań sprawia jej przyjemność i dlatego uznały, że lubi ona robić zakupy.

Podobnie jak w obszarze rozumienia ze słuchu, również i w części arkusza sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych zdający najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi ogólne rozumienie tekstu, w tym wypadku z umiejętnością określenia intencji autora tekstu (zadanie 5.1 – 96% poprawnych odpowiedzi), określenia głównej myśli tekstu (zadanie 6.5. – 96% poprawnych odpowiedzi) oraz sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (zadanie 6.1. – 96% poprawnych odpowiedzi). Najwięcej problemów przysporzyło zdającym zadanie 7. (77% poprawnych odpowiedzi) sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy częściami tekstu, a w nim zadanie cząstkowe 7.3. (69% poprawnych odpowiedzi).

Fragment tekstu

Un giorno muore perfino il re senza sapere il risultato della sua prova. Dei due condannati muore per primo il gemello che beveva il tè. **7.3.** _E_ L'altro fratello finisce la sua vita quasi centenario, quindi oltre cinquant'anni dopo l'inizio dell'esperimento.

A. L'altro dice il contrario.
B. Tutti i cittadini sono d'accordo sul suo risultato.
C. Così questa prova dimostrerà quale bevanda è migliore.
D. La prova finisce poche settimane dopo a causa della morte del re.
E. Però la colpa non è della bevanda, ma dell'età avanzata dell'uomo.

Prawdopodobnie zadanie to sprawiło zdającym najwięcej problemów, gdyż wymagało zrozumienia całości tekstu i umiejętności dostrzeżenia związków logicznych wstawianego zdania ze zdaniem przed luką i po niej. Pośród osób udzielających niepoprawnej odpowiedzi najwięcej wybierało odpowiedź D. (12%). O atrakcyjności tego dystraktora mogło prawdopodobnie zadecydować pojawiające się w tym zdaniu słowo *finisce*, użyte również w zdaniu następującym po luce 7.3. oraz czasownik *morire* użyty w zdaniu przed luką, który zdający powiązali z rzeczownikiem *morte* pojawiającym się w dystraktorze D. Nie zwrócili jednak oni uwagi na logiczne powiązanie zdania poprzedzającego lukę 7.3. z początkiem zdania E. Na poprawną odpowiedź mogło naprowadzić ich słowo *bevanda* odnoszące się do słowa *tè* użytego w zdaniu przed luką.

Najwięcej problemów w obszarze znajomości środków językowych, jak i całym arkuszu, przysporzyło zadanie 8.2. (48% poprawnych odpowiedzi).

Fragment tekstu

Avevamo deciso di sposarci, così ho comprato a Silvia l'anello. Ma lei mi ha lasciato prima, senza sapere nulla del regalo. **8.2.** __A__ volevo regalare l'anello lo stesso, durante la sua festa di compleanno, ma lei non l'ha accettato. A vederlo, soffrivo perché mi ricordava noi due insieme.

8.2.

A. Le
B. La
C. Gli

W zadaniu tym wymagana była znajomość zaimków dopełnienia bliższego i dalszego, które przysparzają uczniom najwięcej problemów w toku nauki. Zdający, którzy wybierali niepoprawną odpowiedź B., mylili zaimek dopełnienia dalszego *le* z zaimkiem dopełnienia bliższego *la*.

W obszarze tworzenia wypowiedzi pisemnej zdający nie mieli większych problemów: w kryterium zgodności z poleceniem uzyskali oni średni wynik 88%. Zdecydowana większość zdających pisała spójne i logiczne teksty uzyskując w tym kryterium średni wynik 94%. Mniej punktów zdający otrzymali za jakość języka: średni wynik za zakres środków językowych wyniósł 85%, a średni wynik za poprawność językową - 77%.

Poziom rozszerzony

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego z języka włoskiego na poziomie rozszerzonym, uzyskali średnio 72% punktów za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym. W grupie zdających przystępujących do egzaminu na poziomie rozszerzonym zróżnicowanie poziomu opanowania poszczególnych umiejętności jest podobne jak w wypadku poziomu podstawowego. Najwyższe wyniki zdający osiągnęli w części arkusza sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych (średnio 81%) oraz w obszarze rozumienia ze słuchu (średnio 79%). Niewiele niższy wynik zdający uzyskali w obszarze tworzenia wypowiedzi pisemnej (73%) zaś najniższy w części sprawdzającej rozpoznawanie i stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych (średnio 54%)

Podobnie jak na poziomie podstawowym w zakresie rozumienia ze słuchu najmniej problemów sprawiły zdającym zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Nie oznacza to jednak, że wszystkie zadania sprawdzające tę umiejętność okazały się dla zdających jednakowo łatwe. Poziom wykonania zadań wynosił od 97% dla zadania 2.4. do 59% dla zadania 3.2. Przyjrzyjmy się zadaniu, które sprawiło zdającym najwięcej trudności.

Zadanie

3.2. Il primo giorno di lavoro Marino

A. ha giocato a calcio.
B. ha guidato l'autobus.
C. ha incontrato un bambino malato.
D. ha organizzato un incontro con i suoi impiegati.

Transkrypcja

Com'è stato il suo primo giorno di lavoro?

Già dal primo giorno ho deciso di incontrare un autista di autobus, i responsabili del calcio giovanile, e un ragazzino affetto da una grave forma di epilessia, accompagnato dai genitori. Per questo motivo non ho avuto tempo per conoscere i miei dipendenti. Io voglio essere un sindaco che sta in mezzo alla gente. Un giorno alla settimana, tutte le settimane, voglio trascorrerlo nella città, assieme alle persone, sia per ascoltare che per trovare delle soluzioni che siano vicine alle esigenze dei romani. Sarei un arrogante se immaginassi di avere da solo le soluzioni che servono a una città così complessa.

Pośród zdających, którzy wskazywali niepoprawne odpowiedzi, najwięcej wybrało odpowiedź B. O atrakcyjności tego dystraktora mógł zadecydować fakt, że zarówno w zadaniu, jak i w tekście pojawił się łatwy do zrozumienia rzeczownik *autobus*. Zdający jednak nie zwrócili uwagi na kontekst, w którym został użyty - powiązany był z rzeczownikiem *autista* i tworzył wyrażenie *autista di autobus*, nie było natomiast w wypowiedzi mowy o czynności prowadzenia autobusu.

W tym obszarze zdający dobrze poradzili sobie również z innymi umiejętnościami, takimi jak określenie intencji autora tekstu (zadanie 1.2. 91% poprawnych odpowiedzi) czy określenie kontekstu wypowiedzi (zadanie 1.1. 78% poprawnych odpowiedzi).

W części arkusza sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych najwyższy wynik zdający osiągnęli rozwiązując zadania polegające na rozpoznawaniu związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (zadania 5.3. i 5.4. – 92% poprawnych odpowiedzi) oraz sprawdzające umiejętność znajdowania określonych informacji (zadanie 6.2. - 91% poprawnych odpowiedzi).
W obszarze rozumienia tekstów pisanych najwięcej problemów sprawiło zdającym zadanie 6.1. – (56% poprawnych odpowiedzi) sprawdzające umiejętność znalezienia w tekście określonych informacji oraz zadanie 6.5. (68% poprawnych odpowiedzi) sprawdzające umiejętność określenia

intencji autora tekstu. W zadaniu 6.1. prawdopodobnie trudność sprawiło to, że poprawne rozwiązanie nie opierało się na skojarzeniu pojedynczych słów, ale na zrozumieniu całego fragmentu tekstu. Zdający mieli wybrać określenie stosunku rodziców i dziadków do postaci głównego bohatera opowiadania. Być może zabrakło także znajomości znaczenia takich słów jak *incolpare* czy *giudicare.* Aby poprawnie wykonać zadanie 6.5. niezbędne było zrozumienie całego tekstu, a więc wzajemnych relacji między rodzicami i ich dziećmi. Być może zdający, którzy mieli problem z rozwiązaniem tego zadania nie znali dodatkowo słów kluczowych, określających intencje, takich jak *opporsi, sostenere, imprigionare* czy *sfidare.*.

Słabiej opanowany przez absolwentów szkół ponadgimnazjalnych był obszar znajomości struktur leksykalno-gramatycznych. Najtrudniejsze okazało się tu zadanie 9. (36% poprawnych odpowiedzi), w którym należało przetłumaczyć na język włoski podane w nawiasach fragmenty zdań. Zdający mieli trudność szczególnie z jednostką 9.2. (*Disse che non (chciałby przeszkadzać)* _____ *il direttore*). W tego typu zadaniach zdający musi wykazać się znajomością zaawansowanych struktur gramatycznych oraz leksyki. Dodatkową trudność stanowi konieczność poprawnego utworzenia nie tylko pojedynczych wyrazów, ale także pełnych konstrukcji zdaniowych. W tym wypadku zdającym sprawiła trudność konstrukcja *condizionale semplice*, pełniąca w tym zdaniu funkcję *futuro nel passato*.

Poprawność językowa stanowi także jedno z kryteriów podlegających ocenie w zadaniu 10. (wypowiedź pisemna). W tym kryterium średni wynik uzyskany przez zdających to 63%. W kryterium zakresu środków językowych zdający osiągnęli podobne rezultaty, uzyskując średnio 61%. Zdający lepiej poradzili sobie z dwoma pozostałymi kryteriami podlegającymi ocenie w wypowiedzi pisemnej. W kryterium treści i formy osiągnęli oni średni wynik 81%, a w kryterium spójności – 87%. Warto zwrócić uwagę na nieadekwatność poziomu zasobu leksykalnego używanego przez piszących do poziomu, jaki powinny reprezentować osoby przystępujące do egzaminu na poziomie rozszerzonym. Zdający w dużej mierze posługują się bardzo ograniczonym zakresem środków językowych, używają struktur o wysokim stopniu pospolitości stosując liczne powtórzenia. Najchętniej używają czasu teraźniejszego i dwóch podstawowych czasów przeszłych (*passato prossimo*, *imperfetto*), obawiając się użycia form bardziej zaawansowanych, np. czasów zaprzeszłych czy form implicytnych (np. *gerundio presente* i *passato, participio passato*). Sporadycznie pojawiają się odpowiednie dla poziomu rozszerzonego struktury składniowe, takie jak np. zdania warunkowe.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka włoskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach:

- Analiza wyborów uczniów w zadaniach zamkniętych pokazuje, że zdający bardzo często udzielają odpowiedzi sugerując się pojedynczymi słowami występującymi w tekstach. Bardzo ważne jest zwracanie uwagi uczniów na kontekst, w jakim poszczególne słowa są użyte, i ich powiązanie z poszczególnymi opcjami odpowiedzi w zadaniu. Wykonanie zadania z podręcznika nie powinno polegać jedynie na sprawdzeniu rozwiązań poprzez odczytanie poprawnych odpowiedzi. Dobrą praktyką jest wymaganie od uczniów, aby potrafili uzasadnić zarówno wybór opcji właściwej, jak i powody odrzucenia tych opcji, które są dystraktorami w zadaniu. Dzięki temu bardziej świadomie będą wybierać odpowiedzi na egzaminie.

- Zadania sprawdzające znajomość środków językowych od lat są dla maturzystów największym wyzwaniem. Wielu zdających uzyskuje niskie wyniki, a czasem nie podejmuje nawet próby rozwiązania tych zadań. Wskazywać to może na zbyt duże skupienie się na lekcjach na umiejętnościach receptywnych i mniej intensywną pracę nad jakością języka uczniów. W nowej formule egzaminu maturalnego zadania sprawdzające znajomość struktur leksykalno-gramatycznych zostały wprowadzone także do arkusza na poziomie podstawowym, zwiększył się również ich udział w wyniku sumarycznym w arkuszu na poziomie rozszerzonym. Brak znajomości podstawowych struktur gramatycznych lub ograniczony zasób słownictwa może wpływać nie tylko na wynik osiągany przez maturzystów w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych, ale bardzo często powoduje zaburzenie komunikacji, a tym samym uzyskanie mniejszej liczby punktów za przekazanie informacji w wypowiedzi pisemnej (np. na skutek użycia niewłaściwego czasu gramatycznego lub słowa). Co więcej, bardzo często pośrednio powoduje to też błędne rozwiązanie zadań w części sprawdzającej rozumienie słuchanych oraz pisanych tekstów, ponieważ brak znajomości struktur leksykalno-gramatycznych znacznie utrudnia lub uniemożliwia zrozumienie fragmentów tekstu kluczowych dla rozwiązania zadania.

- Inną ważną umiejętnością, która wymaga szczególnej uwagi podczas zajęć w szkołach, jest umiejętność łączenia wyrażeń synonimicznych. Identyfikowanie i zestawianie ze sobą wyrażeń o podobnych znaczeniach jest szczególnie przydatne w rozwiązywaniu zadań wielokrotnego wyboru. Ponadto umiejętność wyrażania myśli przy pomocy różnorodnych środków językowych jest niezbędna przy formułowaniu płynnej wypowiedzi pisemnej. Zatem na doskonalenie tej umiejętności należy poświęcić więcej czasu w procesie edukacyjnym.